

Handläggare
Marcus Haglund
Telefon: 08-50820092

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2023-08-24

Remiss av motion om ett förbud mot lustgasförsäljning i Stockholm

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2023/377

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Med anledning av en ökad problematik med lustgas i staden, framför allt bland ungdomar och unga vuxna, föreslår Moderaterna i en motion till kommunfullmäktige att hela staden bör omfattas av tillståndsplikt för tillfällig försäljning efter klockan 21:00.

Stadsdelsförvaltningen anser att förslaget kan vara en åtgärd till dess att ny lagstiftning finns på plats.

Förslaget riskerar enligt stadsdelsförvaltningen, att också påverka annan försäljning som till exempel lotter, tidningar och majblommor till stöd för föreningslivet negativt eftersom kravet på tillstånd gäller för samtliga områden. Förslaget innebär även att polisen inte har möjlighet att ingripa om en försäljning sker före klockan 21:00.

Förvaltningen föreslår att pröva möjligheten att utöka 16 § i *Stockholms stads allmänna lokala ordningsföreskrifter* med ett nytt stycke (exempelvis 16 § f), eller tillföra en helt ny paragraf som enbart reglerar försäljning av lustgas. Tillståndsplikt för försäljning av lustgas skulle därigenom kunna regleras till att gälla dygnet runt eller på annat sätt före klockan 21:00 utan att påverka andra områden negativt.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har gett Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd i uppdrag att återkomma med ett remissvar på en motion av Dennis

Wedin (M) om ett förbud mot lustgasförsäljning i Stockholm senast den 1 september 2023.

Ärendet

Lustgas används idag inom en rad användningsområden inom sjukvården och näringslivet men är då utblandad med till exempel syrgas och ges i kontrollerade mängder av utbildad personal. Lustgas används också för att ersätta luft vid förpackning av livsmedel eller som drivgas.

Med anledning av en ökad problematik med lustgas i staden, framför allt bland ungdomar och unga vuxna, föreslår Moderaterna i en motion till kommunfullmäktige att hela staden bör omfattas av tillståndsplikt för tillfällig försäljning efter klockan 21:00.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelning HR och utveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Försäljningen av ren lustgas är en fråga på både nationell och lokal nivå. Försäljningen sker till stor del över nätet och levereras hem till privatperson, i nära anslutning till utelivet och finns även per beställning via sociala medier.

Lustgas kan idag köpas helt lagligt på nätet och i vissa butiker, oftast i form av små patroner eller större gastuber. Till skillnad mot det som används inom sjukvården, innehåller dessa produkter endast ren lustgas och är egentligen avsedda för att vispa bland annat grädde i så kallade gräddsifoner.

Effekten från ren lustgas varar endast i någon minut, men kan leda till kortvarig syrebrist, medvetlöshet och tillfällig försvagning av hjärtmuskeln, kräkreflexer och kroppens skyddsreflexer vid fall. Upprepad och långvarig användning kan även medföra skador på nervsystemet genom att kroppens B12-vitaminer avaktiveras, vilket kan leda till blodbrist och bestående nervskador.

Missbruk av ren lustgas sker oftast genom inandning av fyllda ballonger och ger ett rus av avslappning, fnittrighet, smärtlindring och ibland hallucinationer. Om inandning istället sker direkt från gastuben är gasen väldigt kall och kan orsaka svåra köldskador i munnen, näsan och ner i luftvägarna.

Inandning av ren lustgas är vanligt i kombination med alkohol och/eller narkotika för en starkare effekt, vilket samtidigt ökar riskerna för skada. Dödsfall har inträffat på grund av den syrebrist som kan uppstå vid inandning av ren lustgas. Det går inte att säga hur mycket man kan få i sig utan att det är farligt, det varierar från person till person, samt i vilken koncentration man får i sig gasen.

Den statliga utredningen om lustgas med flera, redovisas senast den 31 mars 2024. En lagstiftning kopplat till försäljning och brukande av ren lustgas kommer troligtvis inte bli aktuell förrän tidigast under 2025.

Inom Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde sker försäljning och brukande av lustgas till viss del helt öppet och har gradvis blivit allt vanligare sedan 2021. Inom stadsdelsområdet sker detta främst i Rågsved, Gullmarsplan samt i anslutning till nattklubbar vid Globen och Slakthusområdet. Försäljning och brukande sker även i andra stadsdelar inom stadsdelsområdet men i lägre grad.

Motionens förslag om ett utökat tillståndsplikt för tillfällig försäljning efter klockan 21:00 för hela Stockholms stad kan vara en åtgärd till dess att ny lagstiftning finns på plats.

Förslaget riskerar enligt stadsdelsförvaltningen, att också påverka annan försäljning som till exempel lotter, tidningar och majblommor till stöd för föreningslivet negativt eftersom kravet på tillstånd gäller för samtliga områden.

Förvaltningen föreslår att pröva möjligheten att utöka 16 § i *Stockholms stads allmänna lokala ordningsföreskrifter* med ett nytt stycke (exempelvis 16 § f), eller tillföra en helt ny paragraf som enbart reglerar försäljning av lustgas.

Tillståndsplikt för försäljning av lustgas skulle därigenom kunna regleras till att gälla dygnet runt (eller på annat sätt före klockan 21:00) utan att påverka andra områden negativt.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Carina Idenfors
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Remissbrev: Motion om ett förbud mot lustgasförsäljning i Stockholm
2. Remissunderlag: Motion om ett förbud mot lustgasförsäljning i Stockholm

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2023-08-21
Carina Idenfors, Avdelningschef	2023-08-09